

Mi újság a Móra Crundon?

**Ismerd meg a
tanárodat**
Sallainé Félix Alexandra

**A kedvencek
titkos élete**
Amit a kutyákról tudni
érdemes

**Ünnepek
májusban**
Május 4. - Star Wars nap?

MÓRA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA

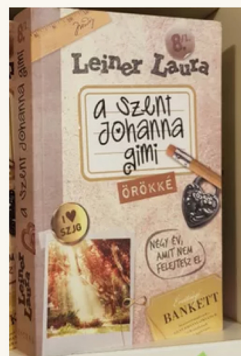
MÓRA

Bevezető

Az egész egy könyvvvel indult, A Szent Johanna Gimivel, amiben a főhős az iskolája újságjának az egyik szerkesztője. A könyvet olvasva én is kedvet kaptam, hogy indítsak egy iskolaújságot – mivel a Mórában eddig ilyen nem volt.

Mire számíts, ha kezvedbe veszed az újságot? Remélem az újság hasábjain, mindenki talál valami érdekeset magának: iskolai híreket, interjúkat, ajánlókat, vicceket és sok más érdekességet.

Bakó Sára, 5. c

A SZERKESZTŐSÉG

Bakó Sára | Gyergyovits Fanni | Fléner Jázmin | Nusser Kristóf | Nyáradi Luca | Patyi Csenge | Weinek Réka

AZ SZERKESZTŐSÉG MUNKÁJÁT SEGÍTŐ PEDAGÓGUS

Máténé Blahovits Eszti néni

SZÍVESEN CSATLAKOZNÁL TE IS?

Keressük azokat a diákokat, akik szívesen írnának cikket valamilyen érdekes témában, vagy jelentetnék meg rajzukat, versüket vagy bármilyen más alkotásukat az újságban. Ha érdekel a dolog, keresd Bakó Sárát, az 5. c osztályban 🤔.

Mit ünnepelünk májusban?

Május 1.

Május 1-én világ szerte a munka ünnepét jelenti, azonban Magyarországon sokáig a tavasz és a természet ünnepe is volt., melyhez olyan hagyományok társultak, mint a májusfa (más néven zöldágfa) állítás. A májusfa egy fiatal magas fából avgy sudár ágból készült, amit szalagokkal vagy kendőkkel díszítettek, és a legények április 30-ról, május 1-re virradó éjjel annak a lánynak a háza elé állították, akinek udvaroltak. Egyes helyeken május végén kitáncolták a májusfát, egy zenével és tánccal egybekötött multság keretében.

A májusfa a termékenység, a fiatalság és a szerelem jelképe.

Anyák napja

Az anyák tiszteletének gyökerei az ókori görög és római kultúrából ered, ahol az istenanyákat ünnepelték. A modern anyák napja az USA-ból indult, ahol 1914-től lett hivatalos ünnep. Magyarországon 1925-ben ünnepelték először az édesanyákat, 1928-tól pedig hivatalos ünnep lett hazánkban is. Magyarországon május első vasárnapján ünnepeljük az anyák napját, úgy, mint például a spanyolok, a portugálok és a litvánok, míg Amerikában, Kanadában, Németországban és Olaszországban egy héttel később, május második vasárnapján köszöntik az édesanyákat.

Star Wars Nap

Május 4. a Star Wars-rajongók nemzetközi ünnepe. Az angol szövecsé alapján: *May the fourth be with you* (magyarul: május negyedikén veled leszek) - utalva a film híres mondatára: *May the force be with you* (magyarul: az erő legyen veled). Az első hivatalos ünnepnapot 2011-ben tartották. Ezen a napon a rajongók jelmezbe öltöznek, vagy újranézik a Star Wars filmeket.

Gyereknep

Május utolsó vasárnapja rólunk, gyerekekről szól. 1950 óta ünnepeljük gyereknepet. Eredete a 20. század elejére nyúlik vissza, amikor fontc társadalmi téma lett a gyerekek védelme és jóléte. Ezen a napon ors: szerte városi és falusi rendezvények várják a kicsiket és nagyokat, játékos programokkal, ugrálóvárakkal, koncertekkel és kézműves foglalkozásokkal. Az állatkertek és csúszdaparkok is mindig készülnek gyereknepre, így érdemes utánanézni előre, hogy milyen programokr. van lehetőségetek elmenni.

A kedvencek titkos élete

Amit a kutyákról tudni érdemes

1. A KUTYÁK TESTBESZÉDE

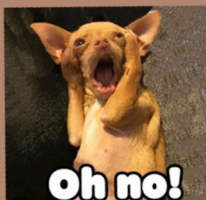
A kutyák testbeszéd segítségével kommunikálnak egymással, tehát a kutyák az emberekkel is így szeretnék megértetni magukat. Szavakkal nem tudják elmondani nekünk, hogy mit éreznek, gondolnak vagy akarnak, de segíthetünk nekik azzal, ha megtanuljuk az ő beszéd jelzéseiket.

2. A STRESSZ

Ha egy kutya nyugtalan, nem érzi magát biztonságban, így fejezi ki:

- folyamatosan nyalogatja a száját szélét
- ásítozik
- elfordul
- két lába közé szorítja a farkát

Mit tegyél?

Ha stresszre utaló jeleket látunk, hagyjunk a kutyának nagyobb teret! Ha szükséges, gyengéden segítsünk neki kimászni a „szorult” helyzetéből!

3. BOLDOGTALANSÉG ÉS TŰRELMETLENSÉG

Ha a kutya fenyegetve vagy kényelmetlenül érzi magát, jeleket ad. Figyelmeztetően vi-csorogni, morogni fog, de ez nem azt jelenti, hogy meg akar harapni. Ha a gerincén a szőr nyaktól farokig égnek áll, akkor teljes készültségben van- mindenre azonnal reagál és fülel.

Figyeljük meg:

- lelapul?
- vicсорit?
- hátra csapja a fülét?
- nagyra nyílik vagy beszűkül a szeme?

Mit tegyél?

Tartsunk tőle távolságot. Ilyenkor tilos futni mert a hirtelen mozdulatot támadásnak veheti a teljes készültségben lévő kutya. FONTOS, hogy lassan hátráljunk el mellőle és maradjunk távol is tőle, amíg meg nem nyugszik, NE AKARJUK MEGSIMOGATNI!

4. BOLDOGSÁG ÉS ELÉCEDETTSÉG

Ha a kutya minden igényét kielégítve érzi, azaz kényelemben érzi magát, a következőképpen mutatja ki:

- laza testtartás
- farokcsóválás
- lazán tartott fülek
- háton hempergés

Mit tegyél?

Amit eddig 😊

Ha a kutya jól érzi magát, még egy mókás dolgot szokott csinálni: nyújtózik és mormog, vagy ahogy én hívom jógázik, amikor a popójukat a levegőbe melik...

Mi az a coboly

A coboly egy kedves kis rágcsáló, melyet a prémjéért* vadásznak. Mára egyes vidékeken védett állat, mert a történelem során állománya igen lecsökkent. Szépséges és selymes bundája nem csoda, hogy megtetszett a kereskedőknek és a szőrmekészítőknek, hisz gyönyörű fekete és barna színek minden árnyalatában pompázhat. Jellemzője a sárgás torokfolt. A többi menyétféléénél hosszabb a lába, bozontosabb a farka, éles karmai visszahúzhatók. Gyors és ügyes kisállat, a mászásban sem utolsó, de ezt ritkán teszi. Kedvence a hús, ragadozó életmódot folytat, de az ingyenségeket, mint a magvak, gyümölcsök méz, sem utasítja vissza. Rejtekhelyének más állatok régi üregét foglalja el, de ideiglenes fészkei is vannak. Inkább éjszaka megy el hazulról, ilyenkor 10-15 km-t is meg tud tenni miközben keresi zsákmányát.

*prém: állatok főleg rágcsálók értékes bundája

MEKKORA EGY COBOLY?

A coboly pici állat
testhossza: 35-36 cm
farokhossza: 11,3-19 cm
testtömege: 700-1900 g

A cobolynak nagyon selymes, puha és sajnos értékes bundája van ezért sokan vadásznak rá. A finom prémből kabátot, sapkát, sálát, kesztyűt készítenek. 😞 Sok vidéken védetté kellett nyilvánítani, mert túl sokan vadásztak rá, vésszenen közeledett a kihalás felé.

*prém: állatok főleg rágcsálók értékes bundája

EGY SZÍVSZORÍTÓ TÖRTÉNET EGY COBOLYRÓL, AKIBŐL MAJD NEM KISKABÁT LETT

Egy orosz nő éppen az interneten keresgélt, mikor rábukkant egy coboly képére. Azonnal megtetszett neki a kis állatka, és tovább olvasott a fajról. Amikor megtudta, hogy farmokon tenyésztik őket a bundájukért, úgy döntött, felkutat és megvásárol egyet közülük. A coboly a farmon halálra volt ítélve, és mivel a vadonhoz sem volt szokva, a nő befogadta a kisállatot, és azóta is együtt éldegélnek.

*prém: állatok főleg rágcsálók értékes bundája

Írta: Nyáradi Luca

Ismerd meg a tanárodat

Ebben a rovatban, minden hónapban más és más tanárunkkal készült interjút olvashatod. Első alkalommal Sallainé Félix Alexandra tanárnő válaszolt a kérdéseinkre. Ezúton is köszönjük neki!

- Mióta tanít ebben az iskolában?

- 1994 óta

- Mit szeret Tanárnő az irodalom/nyelvtan oktatásban?

- Felnyithatom tanítványaim szemét a versek, művek csodáira és játékos módon sajátíttatom el velük a nyelvtan rejtélyeit. Szeretek humort bevinni az órákba és vallom, hogy oldott, vidám hangulatban megszerettettem diákjaimmal a tantárgyat.

- Ki kedvenc költője/írója/könyve? Miért?

- Radnóti és Arany a két kedvenc költőm. Tiszta lelkűek, érthető nyelvezetűek. Rácsodálkozom Arany műveltségére és Radnóti gyönyörű soraira, melyeket embertelen körülmények között írt.

- Mikor döntötte el, hogy tanár szeretne lenni?

- Szerintem már születésemkor. Soha nem volt más tervem, már gyerekként is mindig iskolásat játszottam. Dolgozatokat állítottam össze, üzenőfüzetbe írtam a „szülőknék”. Kérdezték meg Ági nénit!

- Ha nem tanár lenne, milyen más foglalkozást választana?

- Virágkötő lennék. Nagyon szeretem a virágokat.

- Melyik volt a kedvenc tantárgya, amikor még iskolás volt?

- A nyelvtan és az orosz. Ezért is lettem magyar-orosz szakos tanár.

- Melyek voltak a legemlékezetesebb pillanatok eddigi pályafutása során?

- Az országos versenyeken való részvételek, a műsorokra való készülődések, a „Határtalanul” két utazásom szuper csapatokkal és természetesen mélyen a szívemben őrzöm az eddigi osztályaimat és a mögöttük álló szülőket. Nehéz a legemlékezetesebbet kiválasztani, de talán az egyik legmeghatóbb volt, mikor 2015-ben egy fárasztó bizonyítványírásos nap végén a ballagó osztályom szerenáddal fogadott a teraszunkon a szüleikkel együtt.

- Mi a legviccesebb dolog, ami valaha órán történt Önnel?

- Sok ilyen van. Betűcserés szóhasználataim („Fezeket kel”)

- Mi a kedvenc étele/itala/szabadidős foglalkozása?

- Kedvenc ételem sok van: harcsapaprikás, szalontüdő zsemlegombóccal. (Spenóton kívül minden jöhet.) Italom: igazi szigetközi friss víz, barnasör. Szabadidőmben szívesen biciklizem és nagyon szeretek rejtvényt fejteni.

- Van házi állata?

- NINCS

- Ha varázssereje lenne egy napra, mit tenne?

- Minden gyerekre áhítózó édesanyának megadnám a lehetőséget, hogy ANYA legyen. A legszebb dolog. Na, és nagymamának lenni! Csodálatos 13 hónapos kisunokám, Jázmin, betölti a mindennapjaimat. Erőt ad a nehézségek elviseléséhez.

- Mit üzenne a diákoknak, akik olvassák ezt a cikket?

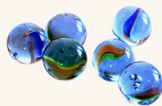
- Használják életük során a négy varázsigét: SAJNÁLOM, BOCSÁSS MEG, KÖSZÖNÖM, SZERETLEK.

Köszönöm a kérdéseket: Alexa néni

AJÁNLÓ Könyv

Móra Ferenc: A Pál utcai fiúk
Ez egy izgi könyv, amit szinte mindenki olvas suliban. A történetben két gyerekcsapat, a Pál utcaiak és a vörösingesek harcolnak egy grundért. Sok benne a kaland, és megmutatja, milyen fontos az összetartás és a barátság. Nemcsak a legkisebb fiú, de ő a legnagyobb hős az egész sztoriban! Ha még nem olvastad, szerintem érdemes (meg kötelező is :D)!

Fekete István: Kele
A történet egy gólyáról szól, akit megsebesítenek, így nem tud elrepülni a többiekkel Afrikába, és így egyedül marad a hideg télben. Eleinte fél az emberektől és az állatoktól, de idővel megtanul bízni bennük. A könyv megmutatja, milyen nehézségeken megy keresztül, és hogyan válik egyre bölcsőbbé. Nemcsak egy madárról szól, hanem arról is, hogy az ember és a természet hogyan élhetnek együtt. Ha szereted az állatokat és az elgondolkodtató történeteket, ezt érdemes elolvasni!

Jules Verne: Kétévi vakáció
A könyv egy csapat iskolás fiúról kalandjait meséli el, akik egy hajótörés után magukra maradnak egy lakatlan szigeten. Nincsenek felnőttek, így mindent nekik kell megoldaniuk: ételt szerezni, menedéket építeni, és túlélni a vadonban. Először izgalmasnak tűnik a „vakáció”, de hamar rájönnek, hogy ez nem játék. Sok veszéllyel kell szembe nézniük, ami próbára teszi a kitartásukat és megtanítja őket a csapatmunkára. Ha szereted az izgalmas túlélős sztorikat, ezt biztosan élvezni fogod!

AJÁNLO Film, Mozsi

Régi klasszikusok: Bud Spencer és Terence Hill filmek

Ki ne ismerné Bud Spencert és Terence Hillt? Ha kíváncsi vagy, milyen akciófilmeket néztek a szüleink gyerekkorukban, nézz meg egyet a népszerű páros ikonikus filmjei közül! Ezekre jellemző a könnyed humor, a látványos – mégis erőszakmentes – künnyök, valamint a jókedvű, laza főhősök, akik gyakran állnak ki a gyengék védelmében. Az olyan alkotások, mint a *Különben dühbe jövünk*, a *Kincs, ami nincs* vagy a *Nincs kettő négy nélkül* generációk kedvenceivé váltak, és a mai napig népszerűek a nosztalgizálni vágyók körében. Te láttad már valamelyiket?

Vice-sarok

Az okos és a buta majom
banánt eszik. Az okos nem
húzza le a héját.

- Mi az? Te meg sem hámozod?
- Kérdi a buta
- Minek? Úgyis tudom mi van benne.

Pistikét az anyukája bezárja a
spejzba, de 10 perc múlva beszól
a gyerekeknek:

- Ha megjégéred, hogy ezentúl jó
leszel, kiengedlek.
- De én nem akarok kijönni
- Hát akkor mit akarsz?
- Egy konzervnyitót.

-Aaaaaa! Játsszunk fekete-
fehér-igen-nemet?

- Ilyen későn?
- Igeeeeeen!
- Vesztettél.

HA HA

